

Hindsholm-musik

Hæfte 3

søndag den 4. februar 1990 kl. 14-17
DALBY FORSAMLINGSHUS

Skomagerdrengene

Hæftet er skrevet af

Tage Aabech
Hybenhaven 202
5240 Odense NØ Tlf.: 66 10 48 08

i anledning af eftermiddags-bul 1
Dalby Forsamlingshus, 4/2-1990

Eftermiddagens musikere:

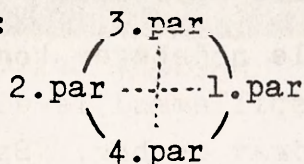
Tommy Lykkegaard, Seden - fløjte.
Ivan Larsen, Drigstrup - violin
Walther Madsen, Salby - violin
Tage Aabech, Odense - violin
Steen Ørsted, Kerteminde - bas/guitar
'Stine Aabech, Odense - klaver
Anton Østergaard, Dalby - klaver
Mogens "Slagter" Christensen, Dalby - trommer

Hindsholm-bal igen!

Endnu engang er det lykkedes at samle kræfterne til et bal i Dalby Forsamlingshus, hvor vi udelukkende spille traditionel dansemusik fra Hindsholm. Det er SKOMAGERDRENGENE, der sammen med Holmens egne spillemænd spiller op til dans.

I år vil vi genindføre "les Lanciers", som for et halvt århundrede siden var et fast indslag i ballerne. Vi håber, at denne populære kvadrilledans i 5 ture vil blive et af eftermiddagens højdepunkter.

En kvadrille:

M
U
S
I
K

Fra Hindsholm er bevaret en håndskrevet bog af Rasmus Henriksen, Viby fra 1860'erne. Den indeholder vejledning til en snes danse, som han har undervist i. Det er lykkedes at finde en del af de tilhørende melodier i egnens gamle nodebøger, og sammen med nogle interesserede dansere har vi afholdt nogle studiedage, hvor vi har prøvet at tolke disse danse "på gulvet". Dette får vi også en lille prøve på i løbet af eftermiddagen.

De gamle melodier og danse kan stadig bruges!

Om „SKOMAGERDRENGENE“s arbejde med Hindsholm-musikken.

J Dalby Forsamlingshus før.

I 1981 lånte vi de første gamle nodebøger fra Hindsholm. Det skulle tage fire år før vi havde mod på at spille melodierne ved Skomagerdrengenes første bal i Dalby forsamlingshus. I den følgende vintersæson afholdt vi "mandags-aftener" en gang om måneden på Hindsholmskolen, hvor folk kom og viste os de gamle danse, de kunne huske. Samtidig tog vi kontakt til egnens gamle spillemænd, og det førte til det andet "HINDSHOLM BAL 1986", hvor de gamle musikere spillede.

Indsamlingen af gamle nodebøger tog til, og minderne om forgangne spillemænd levede stadig. Det førte til, at jeg udgav en bog, "Spillemandsmusik på Hindsholm i 200 år", hvor det historiske materiale kunne komme ud og blive brugt i stedet for at ligge og samle støv et eller andet sted.

I forbindelse med udgivelsen af bogen, ønskede Radio Fyn at lave en udsendelse om den gamle hindsholm-musik. Og for at få en musikalsk lydside til udsendelsen arrangerede vi i februar 1988 det tredje bal i Dalby forsamlingshus: en "Radio-dansant" søndag eftermiddag. Tidspunktet var så velvalgt, at vi i år også vælger søndag eftermiddag.

„ 1894- orkesteret ” , 1988

Til den lejlighed samlede vi "1894-orkesteret", som skulle spille arrangementer, som Lars Olsen (d.y.) havde skrevet til "Musikforeningen af 1894". Orkesterbesætningen var: Fløjte - Anton Østergaard, Violin 1 - Walther Madsen, Violin 2 - Tage Aabech, Viola - Ib Rohde, Trompet - Hans Simon Hansen, Tenorbass - Ejner Jakobsen, Bas - Arne Christiansen og Trommer - Mogens Christensen.

Udover dette spillede Skomagerdrengene, og der var "frit slaw" til sidst.

FORSAMLINGSHUSE

OG SPILLEMAND

KERTEMINDE MUSEUM alle dage 10-16

Stadig interesse og henvendelser

Der har været interesse for arbejdet med den gamle musik fra Hindsholm. Vi har været bedt ud at holde foredrag på højskoler og på Musikbiblioteket i Odense. I samarbejde med Den fynske Landsby lavede vi en udstilling af de gamle nodebøger, instrumenter og fotos, en udstilling som nu kan ses på Kerteminde og omegns Musæum.

Og der er dukket flere gamle nodebøger frem. Hindsholm Musikforenings Orkester havde liggende en nodebog fra 1880'erne af Niels Chr. Andersen, Dalby. Den blev overdraget os af Aksel Søgård. Bogen indeholder en del melodier som går igen i andre nodebøger, men i andre varianter, og desuden en række andre melodier. Ialt knap 150 gamle melodier.

Fra Inge Rasmussen i Salby har vi lånt ikke færre end fem nodebøger fra hendes morfar, Niels Poulsen, født o. 1855, som boede på Kastelsgård i Viby. Der er noder for fløjte, violin og messingblæsere. Nogle af melodierne er skrevet af ældre spillemænd, bl.a. hans fader Poul Larsen og en Jens Hansen. En række noder er basstemmer (basun?) til tilsvarende melodier i Jens Madsen Birkebjergs bog, så

de to må have spillet sammen. Og en række melodier er tenorhorn svarende til en række melodier hos Lars Olsen (d.y.) o. 1880. Så det er måske forløberen for Musikforeningen af 1894.

Fra Langeland kom der to kasser med noder fra Christian Birkebjerg, heriblandt ovenfor nævnte bog af Jens Madsen, Birkebjerg. De fleste noder var trykte udgivelser, og de opbevares nu på Musikbiblioteket.

Og endelig har jeg netop fra en dame i Assens modtaget en bog: "Nodebog for J. Andersen, Dalby den 22de Marts 1855".

Liv i dansebeskrivelser fra 1860erne.

Sammen med nogle interesserede dansere har vi afholdt nogle studiedage, hvor vi har forsøgt at tolke Rasmus Henriksens notater til danse fra 1860'erne. Vi har fundet andre beskrivelser af samme danse hos københavnske dansemestre i 1870'erne og hos Foreningen for folkedansens Fremme fra dette århundrede. Melodierne findes hist og her i de gamle hindsholm-nodebøger.

No. 33.

Niels Poulsen, Viby-Hindsholm 1868-77

Slommaer Polka

*Polkaeriet. Lærerne paa skolen
i Skole og Skole paa skolen
snarlig for det danske folk*

Nr. 6 Slommaerpolka eller slomnes-

Polka rundt. Herrene chancerer i kredsen og
damerne snurrer udvendig hen til næste herre.

8

Munter ud v. Norden

Julius Madsen - Ipsark (Arne Christ)

16. Munter ud i Verden
Der stilles op i kredse og i kredse af par i
hver kredse, to par i hver kredse,
123, 123, 123, højre om, 123, 123, 123
vis a vis 123, 12, 123, så igennem
(damerne igennem og rundt med den næste herre)
således en omgang eller to, så polka rundt.

Nr.16 Munter ud i Verden

Der stilles op i kredse, to par i hver kredse,
123, 123, 123, højre om, 123, 123, 123
vis a vis 123, 12, 123, så igennem
(damerne igennem og rundt med den næste herre)
således en omgang eller to, så polka rundt.

Danserne har hver især kigget på beskrivelserne hjemme, og når vi har mødtes, har vi spillet en melodi igen og igen medens danserne har prøvet den ene mulighed efter den anden og kritiseret forsøgene for igen at prøve en ny mulighed. Om vi når frem til hvad Rasmus Henriksen har ment er nok tvivlsomt, men vi er på vej med noget, der kan bruges i dag. Vi har arbejdet med følgende danse: Slummer-polka, Munter ud i verden, Fransk rigel, Spansk vals og Ecosaice.

Under arbejdet med Ecosaice viste det sig, at én af melodierne var den samme som Lars Olsen (d.æ.) o. år 1800 har kaldt Skots. Lars Olsen (d.æ.) har et par hundrede melodier af den slags i sin nodebog. Det har formodentlig været en rækkedans, der er forløber for Ecosaice. Det første par danser en figur (der eventuelt involverer flere par) og ender som par to. Nu gentager første par figuren på den ny plads og ender som par tre osv. hele rækken igennem. Par to - som nu står øverst starter på et tidspunkt på figuren og danser ligeledes rækken igennem. Det gør alle par på skift, og man slutter på de pladser man startede på. I princippet er modellen den samme som vor tids populære "Åh, Susanne!". Måske kan de gamle Skots-melodier være med til at give rækkedansen en renaissance.

Lars Olsen (d.ø.) - Martofte HINDSHOLM ,, 1840

Nr 147 Skots

Handwritten musical notation for 'Skots' in 2/4 time. The piece consists of two staves. The first staff contains measures 1 through 9, and the second staff contains measures 9 through 16. The melody is written in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, and rests.

Niels Poulsen 1882-bog = Jens Hansen = V. by Hindsholm o. 1855

Nr. 3 Ecosaise

Handwritten musical notation for 'Ecosaise' in 2/4 time. The piece consists of two staves. The first staff contains measures 1 through 8, and the second staff contains measures 9 through 16. The melody is written in a treble clef with a key signature of two sharps (D major). The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, and rests.

Handwritten musical notation for 'Ecosaise' continuation. It consists of a single staff with measures 5, 7, and 9. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, and rests.

Handwritten musical notation for 'Ecosaise' continuation. It consists of a single staff with measures 12 and 13. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, and rests.

Dansobeskrivelse til Ecosaise fra Rasmus Hæverøen ca. 1864
Viby - Hindsholm

(„Spillemandsmusik på Håndspilretur i 200 a." figure 22)

Tage 1989

.... fortsat aktivitet !

De seneste to sæsoner har Skomagerdrenege mødtes på Hindsholmskolen den anden torsdag i hver måned, hvor vi har arbejdet med de gamle hindsholm-melodier. Dette vil vi nok fortsætte med fremover - og også her er musikere velkomne. Man behøver ikke at være særlig øvet for at være med her.

I denne sæson har vi indgået et samarbejde med Holmens forsamlingshuse, og denne søndag eftermiddag er et resultat af dette samarbejde. Derudover har vi afholdt et par vellykkede torsdags danse-øve-aftener i Viby forsamlingshus, hvor lancieren har haft en fremtrædende plads. Næste gang i Viby bliver d. 8/2-1990 kl. 19.30. Og senere på foråret skal vi spille til et arrangement i Martofte forsamlingshus.

Måske vi i næste sæson skal have et fast bal hver måned på Holmen med den traditionelle lokale musik?

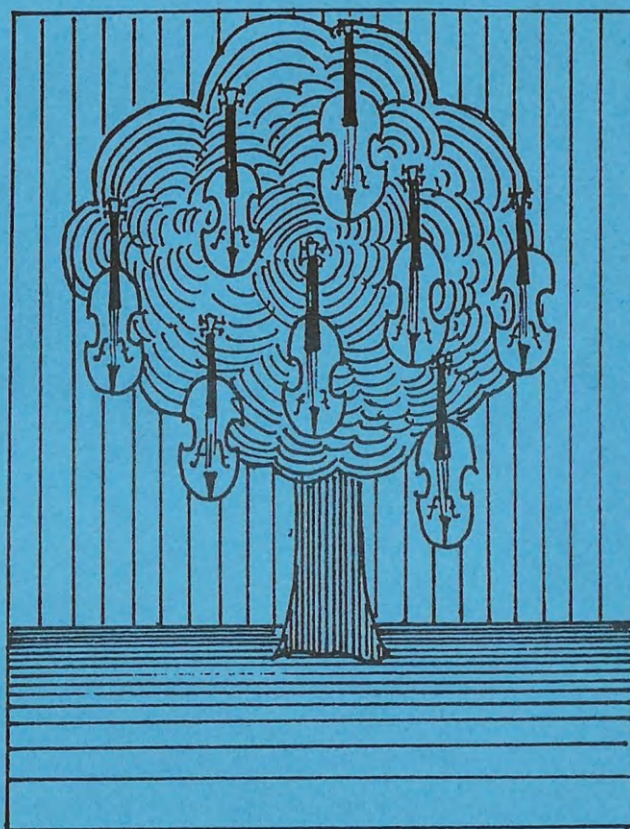
bogen

„Spillemandsmusik på Hindsholm i 200 år“

kan stadig fås hos boghandleren

Pris 85 kr.

160 sider, rigt illustreret .

FOLKEMUSIK

TILBUD

KASSETTE-
BÅNDET:

HINDSHOLM BAL 1986

LIVEOPTAGELSE FRA BAL I DALBY FORSAMLINGSHUS
D. 30/5 1986 MED DE GAMLE HINDSHOLM SPILLE-
MÆND OG "SKOMAGERDRENGENE"

Båndet kan anskaffes for 40,00 kr ved henvend-
else til : Jens Helweg-Larsen, Guldbergsvej 27,
5000 Odense C, tlf 66 14 06 30.